

Brussel, 22.4.2013
COM(2013) 218 final

2013/0114 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van een kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en Kosovo⁽ inzake de algemene beginselen voor de deelname van Kosovo aan EU-programma's

---

⁽ Deze aanduiding laat de standpunten over de status onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244 (1999) van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

De Europese Commissie deed in haar mededeling “Kosovo* – Op weg naar de Europese Unie” uit 2009 (COM(2009) 534 definitief) de aanbeveling om te onderzoeken of het nuttig is een kaderovereenkomst te sluiten inzake de algemene beginselen voor de deelname aan EU-programma’s, en zo ja, richtsnoeren op te stellen voor onderhandelingen daarover. De Commissie legde in maart 2011 een voorstel voor onderhandelingsrichtsnoeren voor aan de Raad. De Raad Buitenlandse Zaken keurde het voorstel voor onderhandelingsrichtsnoeren op 22 oktober 2012 goed. De Raad Algemene Zaken toonde zich op 11 december 2012 verheugd over de wijze waarop de Europese Commissie de onderhandelingen voert over de deelname van Kosovo aan EU-programma’s en over het voornemen van de Commissie om in de eerste helft van 2013 aan de Raad verslag uit te brengen. Kosovo heeft zijn instemming met de ontwerp-kaderovereenkomst op 16 januari 2013 schriftelijk bevestigd.

2. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

De rechtsgrondslag voor het voorstel is artikel 212 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in samenhang met artikel 218, lid 5, VWEU. De materiële rechtsgrondslag is artikel 212 VWEU, aangezien het doel en de inhoud van de maatregel bestaan in economische, financiële en technische samenwerking met Kosovo in de zin van dat artikel.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van een kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en Kosovo* inzake de algemene beginselen voor de deelname van Kosovo aan EU-programma's

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 212, in samenhang met artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Raad van december 2007 onderstreepte dat de Unie bereid is een leidinggevende rol te spelen bij de versterking van de stabiliteit in de regio en Kosovo bij te staan op de weg naar duurzame stabiliteit, en bevestigde dat de EU bereid is de economische en politieke ontwikkeling te ondersteunen door een duidelijk Europees perspectief te bieden, overeenkomstig het Europees perspectief van de regio.
- (2) De Raad Algemene Zaken van december 2009 toonde zich ingenomen met de mededeling van de Europese Commissie "Kosovo – Op weg naar de Europese Unie"¹ en verzocht de Commissie het nodige te doen om de door Kosovo gemaakte vooruitgang op weg naar de EU overeenkomstig het Europees perspectief van de regio te ondersteunen. De Raad hechtte belang aan de maatregelen met betrekking tot handel en visa en moedigde de Commissie aan om Kosovo toe te laten tot programma's van de Unie, Kosovo te integreren in het kader voor economisch en begrotingstoezicht, de tweede component van het instrument voor pretoetredingssteun te activeren en de dialoog in het kader van het stabilisatie- en associatieproces te versterken.
- (3) De Raad Algemene Zaken van december 2010 zag uit naar een Commissievoorstel om Kosovo in staat te stellen aan programma's van de Unie deel te nemen. De Europese Commissie heeft dit voorstel in maart 2011 ingediend.
- (4) De Raad Algemene Zaken van december 2011 bevestigde dat hij zich zou inzetten om tot overeenstemming te komen over de deelname van Kosovo aan EU-programma's, zonder vooruit te lopen op de standpunten van de lidstaten inzake de status.

---

* Deze aanduiding laat de standpunten over de status onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244 (1999) van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

¹ COM(2009) 534 van 14.10.2009.

- (5) Op 22 oktober 2012 machtigde de Raad de Europese Commissie om onderhandelingen te openen met Kosovo inzake de deelname van Kosovo aan Unieprogramma's. De Europese Commissie heeft namens de Unie onderhandelingen gevoerd over een kaderovereenkomst inzake de algemene beginselen voor de deelname van Kosovo aan EU-programma's.
- (6) Kosovo heeft de wens geuit aan een aantal Unieprogramma's deel te nemen.
- (7) Het doel van de overeenkomst bestaat in de totstandbrenging van economische, financiële en technische samenwerking met Kosovo in de zin van artikel 212 VWEU.
- (8) De specifieke voorwaarden voor de deelname van Kosovo aan elk afzonderlijk programma, waaronder de financiële bijdrage, dienen te worden vastgesteld bij een overeenkomst tussen de Europese Commissie, die optreedt namens de Europese Unie, en de autoriteiten van Kosovo.
- (9) De ondertekening van de kaderovereenkomst laat de standpunten van de lidstaten van de Unie over de status van Kosovo onverlet; zij beslissen daarover overeenkomstig de nationale gebruiken en het internationale recht.
- (10) De overeenkomst dient namens de Europese Unie te worden ondertekend, onder voorbehoud van sluiting op een later tijdstip,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De ondertekening, namens de Unie, van de kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en Kosovo inzake de algemene beginselen voor de deelname van Kosovo aan EU-programma's, hierna "de overeenkomst" genoemd, wordt namens de Unie goedgekeurd, onder voorbehoud van sluiting op een later tijdstip.

De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

Het secretariaat-generaal van de Raad stelt het volmachtinstrument op dat de persoon (personen) die daartoe door de onderhandelaar over de overeenkomst is (zijn) aangewezen, machtiging verleent de overeenkomst, onder voorbehoud van de sluiting ervan, te ondertekenen.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

Ontwerp-kaderovereenkomst

tussen de Europese Unie en Kosovo inzake de algemene beginselen voor de deelname van Kosovo aan EU-programma's

DE EUROPESE UNIE, hierna "de Unie" genoemd,

enerzijds, en

KOSOVO, hierna "Kosovo" genoemd,

anderzijds, hierna tezamen "de partijen" genoemd,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Raad van december 2007 onderstreepte dat de Unie bereid is een leidinggevende rol te spelen bij de versterking van de stabiliteit in de regio en Kosovo bij te staan op de weg naar duurzame stabiliteit, en bevestigde dat de EU bereid is de economische en politieke ontwikkeling te ondersteunen door een duidelijk Europees perspectief te bieden, overeenkomstig het Europees perspectief van de regio.
- (2) De Raad Algemene Zaken van december 2009 toonde zich ingenomen met de mededeling van de Europese Commissie "Kosovo – Op weg naar de Europese Unie"² en verzocht de Commissie het nodige te doen om de door Kosovo gemaakte vooruitgang op weg naar de EU overeenkomstig het Europees perspectief van de regio te ondersteunen. De Raad hechtte belang aan de maatregelen met betrekking tot handel en visa en moedigde de Commissie aan om Kosovo toe te laten tot programma's van de Unie, Kosovo te integreren in het kader voor economisch en begrotingstoezicht, de tweede component van het instrument voor pretoetredingssteun te activeren en de dialoog in het kader van het stabilisatie- en associatieproces te versterken.
- (3) De Raad Algemene Zaken van december 2010 zag uit naar een Commissievoorstel om Kosovo in staat te stellen aan programma's van de Unie deel te nemen. De Europese Commissie heeft dit voorstel in maart 2011 ingediend.
- (4) De Raad Algemene Zaken van december 2011 bevestigde dat hij zich zou inzetten om tot overeenstemming te komen over de deelname van Kosovo aan EU-programma's, zonder vooruit te lopen op de standpunten van de lidstaten inzake de status.
- (5) De Raad Buitenlandse Zaken machtigde de Commissie om namens de Unie onderhandelingen te openen over een kaderovereenkomst met Kosovo inzake de deelname aan Unieprogramma's.
- (6) Kosovo heeft de wens geuit aan een aantal Unieprogramma's deel te nemen.

---

² COM(2009) 534 van 14.10.2009.

- (7) In artikel 212 VWEU wordt verwezen naar activiteiten voor economische, financiële en technische samenwerking met derde landen die geen ontwikkelingsland zijn.
- (8) De specifieke voorwaarden voor de deelname van Kosovo aan elk afzonderlijk programma, waaronder de financiële bijdrage, dienen te worden vastgesteld bij een overeenkomst tussen de Europese Commissie, die optreedt namens de Europese Unie, en de autoriteiten van Kosovo.
- (9) De ondertekening en sluiting van de kaderovereenkomst laat de standpunten van de lidstaten van de Unie over de status van Kosovo onverlet; zij beslissen daarover overeenkomstig de nationale gebruiken en het internationale recht,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1

Kosovo mag deelnemen aan de volgende programma's van de Unie:

- a) in de bijlage vermelde lopende Unieprogramma's en de opvolgers daarvan, die openstaan voor kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten waarvoor de pretoetredingsstrategie voor de Westelijke Balkan geldt, overeenkomstig de bepalingen van die programma's, vanaf de inwerkingtreding van de kaderovereenkomst (hierna "de overeenkomst" genoemd);
- b) Unieprogramma's die na de inwerkingtreding van de overeenkomst worden ingesteld of verlengd en die een openstellingsclausule bevatten die in de deelname van Kosovo voorziet.

Kosovo mag aan de programma's deelnemen in zoverre het zich ertoe verbindt de normen op de voor het betrokken programma relevante gebieden over te nemen en toe te passen, en in de mate dat het op dat vlak vooruitgang boekt.

Artikel 2

Kosovo verstrekt een financiële bijdrage aan de algemene begroting van de Europese Unie in overeenstemming met de specifieke programma's waaraan het deelneemt.

Artikel 3

Vertegenwoordigers van Kosovo mogen als waarnemers de vergaderingen bijwonen van de comités van beheer die belast zijn met het toezicht op de programma's waaraan Kosovo een financiële bijdrage levert, voor zover deze betrekking hebben op de onderwerpen die Kosovo aangaan.

Artikel 4

Ten aanzien van projecten en initiatieven die door deelnemers uit Kosovo worden ingediend, gelden in het kader van de betrokken programma's voor zover mogelijk dezelfde voorwaarden, regels en procedures als voor de lidstaten.

Artikel 5

De specifieke voorwaarden voor de deelname van Kosovo aan elk afzonderlijk programma, waaronder de verschuldigde financiële bijdrage, worden vastgesteld bij een overeenkomst tussen de Europese Commissie, die optreedt namens de Europese Unie, en de autoriteiten van Kosovo.

Indien Kosovo pretoetredingssteun van de Europese Unie aanvraagt op grond van het instrument voor pretoetredingssteun³ of een mogelijk in de toekomst vast te stellen soortgelijke verordening die in externe bijstand van de Europese Unie aan Kosovo voorziet, worden de voorwaarden voor het gebruik van de steun van de Europese Unie door Kosovo vastgesteld in een financieringsovereenkomst.

Artikel 6

In de in artikel 5, eerste alinea, bedoelde overeenkomst wordt overeenkomstig het Financieel Reglement van de Europese Unie bepaald dat door of namens de Europese Commissie, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en de Rekenkamer van de Europese Unie financiële controles of audits worden verricht.

Er worden gedetailleerde bepalingen in opgenomen inzake financiële controle en audits, administratieve maatregelen, sancties en invordering, waarbij aan de Europese Commissie, OLAF en de Rekenkamer bevoegdheden worden toegekend die gelijkwaardig zijn met hun bevoegdheden ten aanzien van begunstigden of contractanten die in de Europese Unie zijn gevestigd.

Artikel 7

De overeenkomst is voor onbepaalde tijd van toepassing.

Elke partij kan de overeenkomst schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden.

Artikel 8

Uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst, en vervolgens iedere drie jaar, kunnen beide partijen de overeenkomst evalueren aan de hand van de ervaring die door de deelname van Kosovo aan een of meer Unieprogramma's is opgedaan.

Artikel 9

De overeenkomst is van toepassing op het grondgebied waar het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie van toepassing zijn, alsook op het grondgebied van Kosovo.

---

³ PB L 210 van 31.7.2006.

Artikel 10

De overeenkomst treedt in werking op de datum waarop de partijen elkaar kennis geven van de voltooiing van de voor de inwerkingtreding benodigde procedures.

Artikel 11

De overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Ierse, de Italiaanse, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische, de Zweedse taal, de Albanese en de Servische taal. Alle taalversies zijn gelijkelijk authentiek.

Gedaan te Brussel, op [XXX].

Voor de Europese Unie

De voorzitter

BIJLAGE

LIJST VAN LOPENDE UNIEPROGRAMMA'S BEDOELD IN ARTIKEL 1

- Europees programma voor monitoring van de aarde (GMES)⁴
- Kaderprogramma voor solidariteit en beheer van de migratiestromen voor de periode 2007-2013⁵
- Fiscalis 2013⁶
- Douane 2013⁷
- Programma voor ondernemerschap en innovatie⁸
- Communautair programma voor werkgelegenheid en maatschappelijke solidariteit – Progress⁹
- Communautair actieprogramma op het gebied van consumentenbeleid¹⁰
- GALILEO-programma¹¹
- SESAR-programma en gemeenschappelijke onderneming¹²

---

⁴ Verordening (EU) nr. 911/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 inzake het Europees programma voor monitoring van de aarde (GMES) en zijn initiële operationele diensten (2011-2013).

⁵ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement tot vaststelling van een kaderprogramma voor solidariteit en beheer van de migratiestromen voor de periode 2007-2013 (COM(2005) 123 van 6.4.2005) en voorstellen voor beschikkingen van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van het Europees Fonds voor de integratie van onderdanen van derde landen voor de periode 2007-2013, het Europees Vluchtelingenfonds voor de periode 2008-2013, het Buitengrenzenfonds voor de periode 2007-2013 en het Europees Terugkeerfonds voor de periode 2008-2013.

⁶ Beschikking nr. 1482/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot vaststelling van een communautair programma ter verbetering van het functioneren van de belastingstelsels in de interne markt (Fiscalis 2013) (COM(2006) 202 definitief van 17.5.2006).

⁷ Beschikking nr. 624/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007 tot vaststelling van een actieprogramma voor de douane in de Gemeenschap (Douane 2013) (PB L 154 van 14.6.2007, blz. 25).

⁸ Onderdeel van het kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie, ingesteld bij Besluit nr. 1639/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot vaststelling van een kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (2007-2013) (PB L 310 van 9.11.2006, blz. 15).

⁹ Besluit nr. 1672/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot vaststelling van een communautair programma voor werkgelegenheid en maatschappelijke solidariteit — Progress (PB L 315 van 15.11.2006, blz. 1).

¹⁰ Besluit nr. 1926/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 tot vaststelling van een communautair actieprogramma op het gebied van consumentenbeleid (2007-2013) (PB L 404 van 30.12.2006, blz. 39).

¹¹ Verordening (EU) nr. 912/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 tot oprichting van het Europese GNSS-Agentschap, tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1321/2004 van de Raad inzake de beheersstructuren van de Europese programma's voor radionavigatie per satelliet en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 683/2008 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 276 van 20.10.2010).

- Programma Intelligente Energie – Europa¹³
- Programma ter ondersteuning van het ICT-beleid¹⁴
- Interoperabiliteitsoplossingen voor Europese overheidsdiensten (ISA)¹⁵
- LIFE+¹⁶
- Volksgezondheid¹⁷
- Een leven lang leren¹⁸
- Cultuur¹⁹
- Europa voor de burger²⁰
- Europese audiovisuele sector (MEDIA 2007)²¹
- Pericles (2002-2013)²²
- Jeugd in actie²³

---

¹² Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad van 27 februari 2007 betreffende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (SESAR) (PB L 64 van 2.3.2007, blz. 1).

¹³ Onderdeel van het kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie, ingesteld bij Besluit nr. 1639/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot vaststelling van een kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (2007-2013) (PB L 310 van 9.11.2006, blz. 15).

¹⁴ Onderdeel van het kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie, ingesteld bij Besluit nr. 1639/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot vaststelling van een kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (2007-2013) (PB L 310 van 9.11.2006, blz. 15).

¹⁵ Besluit nr. 922/2009/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 inzake interoperabiliteitsoplossingen voor Europese overheidsdiensten (ISA) (PB L 260 van 3.10.2009, blz. 20).

¹⁶ Verordening (EG) nr. 614/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007 betreffende het Financieringsinstrument voor het milieu (LIFE+) (PB L 149 van 9.6.2007, blz. 1).

¹⁷ Besluit nr. 1350/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 tot vaststelling van een tweede communautair actieprogramma op het gebied van gezondheid (2008-2013) (PB L 301 van 20.11.2007, blz. 3).

¹⁸ Besluit nr. 1720/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 tot vaststelling van een actieprogramma op het gebied van een leven lang leren (PB L 327 van 24.11.2006, blz. 45).

¹⁹ Besluit nr. 1903/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot vaststelling van het programma Cultuur (2007-2013) (PB L 378 van 27.12.2006, blz. 22).

²⁰ Besluit nr. 1904/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot vaststelling voor de periode 2007-2013 van het programma “Europa voor de burger” ter bevordering van een actief Europees burgerschap (PB L 378 van 27.12.2006, blz. 32).

²¹ Besluit nr. 1718/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 betreffende de uitvoering van een programma ter ondersteuning van de Europese audiovisuele sector (MEDIA 2007) (PB L 327 van 24.11.2006, blz. 12).

²² Besluit 2006/75/EG van de Raad van 30 januari 2006 tot wijziging en uitbreiding van de werking van Besluit 2001/923/EG tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma Pericles) (PB L 36 van 8.2.2006, blz. 40).

- Onderzoek en innovatie²⁴
- Kennis voor groei²⁵

---

²³ Besluit nr. 1719/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 tot vaststelling van het programma “Jeugd in actie” voor de periode 2007-2013 (PB L 327 van 24.11.2006, blz. 30).

²⁴ Zevende kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (2007-2013) (PB L 400 van 30.12.2006).

²⁵ Zevende kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor onderzoeks- en opleidingsactiviteiten inzake kernenergie (2007-2011), verlengd bij Besluit 2012/93/Euratom van de Raad van 19 december 2011 betreffende het kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor onderzoeks- en opleidingsactiviteiten inzake kernenergie (2012-2013) (PB L 47 van 18.2.2012, blz. 2).